

légám „elkényeztetett” a mindig gondosan előkészített javaslatokkal. És „a fejünk fölött” ott volt még az egyetem vezetése: ha hibás intézkedésre készül a kar, a rektor és a gazdasági igazgató korrigálhat.

2016 januárjában, a nagyon ócska helyzetben tehát jó pénzügyi igazgatóval indulhattam, és az akadémiai vezetésről is csak a legjobbakat mondhatom. Az akadémiai és a TTK-beli javaslatok alapján közösen kidolgoztunk egy konszolidációs megállapodást. Az Akadémián megadták azt a segítséget, amit ígérték, mi pedig – fél évvel a határidő előtt – teljesítettük a tervet. Ez nagy eredmény volt. Persze rengeteget vitatkoztunk az intézetigazgatókkal és másokkal, de az elvárható együttműködést mindig megkaptam.

Sokkal egyszerűbbnek érezteteli a történetet, mint amilyen a valóságban lehetett. Milyen strukturális változásokra került sor a kutatóközpontban?

A Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézetéről már beszélünk, de korábban volt például Funkcionális Farmakológiai Intézetünk is, amelynek átalakulása a kutatócsoportokat is érintette. Az én időmben egyetlen komolyabb változás volt, mégpedig az idegtudomány és a pszichológia környékén. Ez a két szakterület egyfelől együttműködési lehetőséget kínál, másfelől két nagyon különböző tradíciót követ. Az idegtudósok, akik nagyrészt bekapcsolódtak a Nemzeti Agykutatási Programba, biológus, orvos, mérnök végzettségűek, egy embernek nem ritkán több diplomája is van. A két terület között kezdett elbillenni az arány a pszichológia kárára. 2016-ban, amikor lejárt az intézet igazgatójának megbízatása, az Akadémia elnöke nem járult hozzá, hogy az akkori intézetigazgatót, aki idegtudománnyal foglalkozik, kinevezem a következő időszakra is, ehelyett ki kellett dolgoznunk az egyensúlyteremtés stratégiáját. Ezért egy átmeneti ideig én voltam a megbízott intézetigazgató. Nagyon megkedveltem – persze érdemi hozzáértés nélkül – ezt a tudományterületet: láttam, hogy mind a két megközelítés érdekes és fontos. Alakult egy öt főből álló bizottság, amelyben mind a két irányzat képviselői részt vettek. Ők dolgozták ki az új működési struktúrát. Nagyon büszke vagyok a kollégáimra, akik kemény vitákon át jutottak el a megoldáshoz. Pár hónap múlva letették a stratégiát az asztalra, az Akadémia elfogadta, és azóta zökkenőmentesen működik az intézet.

A TTK-n belüli többi intézetre is érvényes, hogy a kutatók egyre jobban kihasználják az együttműködéseket. Van olyan év, amikor az Enzimológiai Intézet munkatársai többet dolgoznak az NMR-technikával, mint a vegyészek. Ahol lehetett, a pszichológusok bevonták a természettudományos, műszaki megoldásokat, és az ő véleményüket is ki szokták kérni a másik oldalon.

Ma már nem vetődik fel komolyan, hogy szét kéne bombázni az intézetet. 2019. szeptember 1. óta az Eötvös Loránd Kutatóhá-lózatához tartozunk az Akadémia helyett, és egy darabig még főlfölmerülhet, hogy a pszichológia kerüljön át a társadalomtudományokhoz, de szerintem a TTK-n jobb helye van. Azt már hosszú ideje nem hallottam, hogy régen jobb volt, amikor külön művelték a két ágazatot.

Ez elismerés.

Igen-igen, de ha valaki vezető, akkor számolnia kell azzal, hogy nem mindent mondanak el neki. Bár én nem vagyok egy katonás típus.

Hát nem. Határozott, miközben hihetetlenül empatikus. Elgondolkozik néha azon, hogy mitől lehet valaki jó vezető?

Alapkövetelményt keveset fogalmaznék meg, persze a tisztesség az első. Induljunk ki abból, hogy a vezető is ember. Bizonyos hozzáállásra, képességre szükség van, de az már az illető egyéniségétől függ, hogy milyen módon él vele. Azt tudnám mondani, hogy senki ne akarjon másnak látszani, mint amilyen. Igaznak gondolom, hogy én viszonylag empatikus vagyok. De akkor nem kell katonáskodni, mert az nem áll jól, és nem is fogadják el a kollégák, mert látják, hogy hamis. Egy rendelkező típusú vezetőnek pedig nem kell úgy tennie, mintha állandóan simogatni akarna az embereket. Egyetértek azzal, hogy bizonyos kor fölött – például az állami egyetemeken 65 év a határ – nem kell nagy felelősséggel járó vezetést rábízni valakire: oda kondi kell, türelem, figyelem. Nem kell már erőltetni, hogy egyszemélyi döntési jogosítványa legyen az embernek.

Egyszer, egy amerikai látogatás során, együtt reggeliztem négy-szemközt a Boeing igazgatótanácsának előző elnökével. Nagyon kedvesen elbeszélgetett velem, kérdezgetett az egyetemi vezetés-ről, mert ez még dékán koromban volt. Megjegyeztem, hogy úgy látom, az emberekre kell fókuszálni. Erre azt mondta: George, you are right, it's all about people. Az ilyen, mondjuk, vezetői-szervezői munka nem való annak, aki ideges lesz, ha ugyan-azon a napon már az ötödik munkatárs keresi meg a problémájával. Engem az emberek nagyon ritkán idegesítenek fel, szerencsére.

Van, aki szeret maga dönteni, és szigorúan megköveteli a végrehajtást, de akkor nem szabad sokat tévednie. Én meg töprengős vagyok. Szeretek másokat is meghallgatni, aztán vagy elfogadom, amit mondanak, vagy nem. És még egy. Ahogy visszatekintek a pályámra, azt látom, hogy sokszor szívesen segítettek nekem, elvállalták, amit kértem. Engem ritkán küldenek el a fenébe.

sv

21. alkalommal adták át a Magyar Kémiaoktatásért díjakat

2020-ban négy kémiatanár vehette át kiemelkedő szakmai munkásságáért a Magyar Kémiaoktatásért díjat, amelyet a Richter Gedeon Alapítvány a Magyar Kémiaoktatásért kuratóriuma évente ítél oda középiskolai és általános iskolai kémiatanároknak. Az idei évben a pedagógusok különösen nagy kihívásokkal szembesültek, ezért még inkább kiemelt a jelentősége, hogy elismerést kapjon évtizedeken át tartó áldozatos munkájuk, amivel jelentősen hozzájárulnak a magas színvonalú szakképzéshez, valamint hogy kiemelt figyelmet fordítanak a kémia oktatására, megszerettetésére és a tehetséges diákok felkarolására. A díjazottak:

Czibor Angelika, Tarczy Lajos Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola, Szlovákia

Dóbiné Cserjés Edit, BMSZC Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Technikum, Budapest

Keglevich Kristóf, Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

Tóth Imre, Kecskeméti Református Gimnázium

A részletes beszámolóra, anyagtorlódás miatt, csak januári számunkban kerülhet sor (*a felelős szerkesztő*).